

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délen. Ára évnegyedre 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: 5. hasábos sorát 1-5 kr., 2-6 kr., 3-8 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A nyilvántartás cikkei sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Könyvtára, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, october 19. 1866.

(D.) A modern nemzetiségi eszmének valóságos muzsika magyarázatát adta a „Golos” orosz lap, mely hír szerint a hareziasz Constantin muzsika főherceg napi közegé.

Azért, mert Austria császára az orosz-szal és poroszsal erőhatalom alapján felosztott Lengyelbirodalomból neki jutott részzel emberségesebben bánik, mint Muravieff bánt az orosz kancsuka alá került lengyel részekkel: azért nem is csak Galiciát, nem is a közvetlen Austriát, hanem Austria urának magyar királyi országát, Magyarországot fenyegeti bekebelezéssel és annexiával, Magyarország, melynek közvéleménye, a mint tudva van, Austria külpolitikájában nem szerepel, s éppen úgy nem a nem magyar koronához tartozó osztrák tartományok belkormányzásában.

Magyarország tizenegy millió lakója közt van Beregh- és Ungamegyében vagy százezer orosz; ezen kis köznéptömeg nem lehet más nemzet kormányja alatt, más nemzet országában, hanem miatta Magyarország nyolcz millió magyarjának, másfél millió németjének, harmadfél millió oláhának — muszájának kell lenni, s kancsuka alá kerülnie. Ez igen furcsa magyarázata csakugyan a nemzetiségi eszmének, elannyira, hogy nem is lehet ezt egyébként vélni, mint Austriát, a beteg oroszánny, lealázni akaró gúnynak.

Gúnynak valóban, mert akadémikusokdasi ürügynek igen szerencsétlen. A míg még csak Galiciáról beszéltek az orosz közlönyök, addig hihették, hogy komolyan beszélnek; ők a végzéstől azon missziójukat hiszik, hogy, mint nagyobb hal a kisebbet felfalja, azonképp kell a nagyobb szlávnak a kisebbet felfalni, egy század óta szájukban is tartják Lengyelország oda osztott részét, melynek kinos és véres rugdalozásai Európa mély részvétét s szánalmát keltették fel.

De hogy Magyarország, a hol az orosz töredék még csak egy vármegyecskére sem rug, hogyan lebbenthetett fel az oroszok hóditási álmaiban: ezt valóban elgondolni is alig lehet.

Talán Paskiewicz vandal sergei izelíték meg s találták kedvesnek a Tisza vizét és az Alföld gabonáját, vagy Tokaj zamatos bora csábítja őket ily atyafiság-kötésekre Magyarországnak népeivel? De talán tapasztalhatják, hogy ily örökség elfoglalása nem kevés véráldozatba kerülne.

Az oroszok betörése Austria lengyel tartományai, s annál inkább betörése Magyarországra nagy napja lenne az eltiport lengyeleknek, az erőszakkal meghódított cserkeszeknek, s a krimi s kaukázusi oroszellenes népeknek. Rab népek felszabadulásának nagy napja lesz az, midőn az orosz kormány a „Golos” annettáló programját elfogadná, mert lenne bár továbbra is átkos belviszály miatt kimerülve Austria s Magyarország, de Európa nem lehet soha sem oly gyáva, sem oly öngyilkos, hogy a kozákokat Európa szívébe bebocsássa.

Nem lehet azonban semmi esetre kicsinyelnünk azon rettenetes propaganda törekvéseit, a mely már is a cseh, horvát, szerb, tót s minden fajú szlávnak, kik közül némelyek a szláv-lengyelek szomorú példáján nem okultak; sőt az oláhoknak is, kiket a „Golos” szlávnak mond, dacára, hogy ezek még tülön túl is kérkednek római eredetökkel, azon irányszózatot mondja ki, hogy az orosz nyelvet kell a szlávok általános nyelvénél elfogadniok.

Mit mondanak erre valjon a mivel csehek és morvák, mit mindazon szabadelvűbb szlávok, kik láthaták atyafiságuknak, a lengyeleknek virágját Sziberia jéghegyei közt marha munkák által zúzatni szét, kik látták a despotismust mint a kérlelhetetlen sorost szörni pusztító villámai azokra, a kik mérészeltek valaha arra gondolni, hogy többek az állatoknál, jogra s szabadságra hivatott emberek!

Es valjon nevetethetjük-e az oroszok fenyegetődzéseit?

Hogy e szomszédos nagyhatalom rendkívüli veszélyeket áraszt hazánkra, ha akar, s ha kockáztat, azt kétségbe hozni

esztelenség volna. Európa viszonyai soha sem voltak ziláltabbak mint mostan. És most, midőn Napoleon, ki despotismusa vasmarkában tartja Franciaországot, s intézé a nagy drámát, mely most a legbonyolultabb, most, midőn e gyorsan világhatalomra emelkedett colossus kidül felbe van; s midőn nem tudjuk, hogy sirja felett a fátylak tüze nem a legdühösebb forradalmat fogja az elnyomott franciaíknál felgyújtani; most, midőn a poroszok magatartása a béke dacára még ellenségesebb mint a háboru kezdetekor; most, midőn Austriának Európában annyi barátja sincs, mint a beteg Törökországnak, hogy most egy nagy európai válság esetében az orosz szabad prédának fogna tekinteni ezen birodalmat, mely annyi vajadás után még belső alkotmánykérdését sem tudta eligazítani: ezt igen könnyen feltehetjük, s így nemcsak mi, de fél Európa méltán aggódhatik az oroszok fenyegetései felett.

Nem kicsinyelhetjük tehát ezen ellenséges mozzanatokat mi magyarok, sőt nem Európa népei is. Ha az oroszok keleti törekvései ellen egy sebastopoli vérontás vetett gátot, ki kételkedhetik, hogy nyugatra irányuló törekvései sokkal veszélyesebbek Európa népeire nézve.

Ha egykor Oroszország határai a Kárpátokig átrugának, nem tudjuk hol van azon tul oly hatalom, mely egy ily szörnybirodalomnak útját állhatná.

Ámde a történelem arra is tanít, hogy előnyomul vandál népek ellen Európa nem mindig concentrálhatja erejét. Hazánk érezte a tatárok, törökök vérengző s pusztító betöréseit, mialatt Európa az inquisitio szörnyeteinek körmei közt fuldokolt.

Vannak idők, melyekben minden gazda saját házáat oltja, s ekkor a rablás és erőszak szabadkezet nyernek.

Napoleon történeti halálával meg lehet fél Európa lesz a forradalom lángjai közé lökve, s ki hozhatja kétségbe, hogy akkorra az orosz szabad kezét nyerhet, s oly tényeket vihet véghez, melyeket a később így-úgy rendbehozott Európa meg nem semmisíthet?

Austria egyetértésére s belső megszilárdulására soha nagyobb szükség nem volt, mint mostan. Az oroszok megmozdulása esetében nagy feladat vár a birodalomra, s ezen feladatra egy belső haderejének kifejtésével s megszilárdításával, mint az európai többi nagyhatalmak közt szerzendő biztos és hű szövetségességekkel készen kell állania.

Magyarországnak pedig mindenekelőtt birnia kellene a honvédelemre való képesülté mindazon jogát s alapforrásait, melyet annak évezredes önállása s pozitív törvényei biztosítanak, s melyet töle a fenyegető idők, valamint az ország és koronájának biztonsága egyaránt követelnek.

Cs. kir. legfelsőbb kézirat.

Ő cs. kir. Apostoli Felsége következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott az államminiszterhez kibocsátani:

Kedves gróf Belcredi! Midőn én folyó évi jun. 17-ől kelt manifestumommal népeimnek mely fájdalommal jelentem a háboru elutasíthatlan szükségét, Austria igaz jogának védelmére, — ezen komoly perczben a népek felhívásomat oly áldozatkészséggel viszonzották, mely melyen megzomorodott szívemnek valódi elégtételt szolgáltat. Lélekemelő volt Ream nézve azon tudat, hogy egy ily mélykomolyságu lépésnél a monarcha s a nép ugyanazon gondolat, ugyanazon érzelem által vezetettnek.

Ama szerencsétlen események, melyek erre az északi harcztérre következtek, s ama nehéz áldozatok, miket azok birodalmamra szabtak, a népeim a hazafias odaadás szellemét nem ingaták meg.

A fővárosban s a birodalom számos részeiben több ezren önként fegyvert fogtak, részint a sereg sorainak erősítése, vagy szabad csapatok alakítása, részint a határoknak ellenséges betűtések elleni oltalmazása végett, s ezen áldozatkész érzület a legénység fűlszerelésénél is hasonló módon bizonyult be.

Hű tiroli grófságomban az egész fegyverfogható népesség lelkesült honszeretettel kelt föl, az ellenség hőseleki visszaverése végett, s drága cseh

királyságom a legkeserűbb szenvedések s legnehezebb nyomorgatások közt oly magatartást örvölt meg, minő csupán egy oly népnek sajátja, mely — Tirol vitéz fiaihoz hasonlólak — az ősi Uralkodó, a birodalom s a szülőföldhöz hű szeretet által a történelemnek soha el nem balványuló fényit kölcsönöz.

Fájdalom! a hadi események folytában ezen sanyargatások más országokra is kiterjedtek, hű Morvaországomra, Sziléziára, Alsó-Austria, déli Tirol s a görzi terület egy részére, s a nehéz megpróbáltatás ezen idejében a népesség hazafias, hű érzülete mindenütt nem csak gyöngögtetlennül tartá fenn magát; hanem még a legvéstetlebb helyzetben is lélekemelő módon nyilvánult.

Különösen jól esett Nekem ama szeretetteljes részvét s valódi odaadás észrevétele, melylyel a megsebesült s megbetegedett harczosok a népesség összes osztályai által támogatattak s ápolattak.

Eképp a szerencsétlen napok fájdalmas benyomásaihoz a népeim búsége s nemes önfeláldozása legbecesebb bizonyítványainak elenyészhetlen emléke csatlakozik, s ezért megilletődött szívvel fejezem ki legbálság elismerésemet.

Megbizom önt, hogy ezt közadomásra juttassa, s különösen királyságaim képviselteihez, legközelebbi összehúléuk alkalmával, eziránt közlést intézzem.

Kormányom feladata, minden rendelkezésre álló eszközt a háboruhozta mely sebek orvoslására fordítani. A legmegfeszítetebb tevékenység itt oly szent kötelesség, melynek lelkiismeretes teljesítését minden kormányi közegetől elvárom.

Az, ki ezen nehéz időben a birodalomért áldozatokat hozott, igényt is tarthat a birodalom segélyére, melynek megadásával, jog s méltányosság szerint, nem szabad késlekedni.

Ön az általa már megtett előkészítő intézkedések eredménye iránt Nekem folytonosan előterjesztést fog tenni.

Schönbrunn, oct. 13-án, 1866.

Ferencz József, s. k.

Bekeszerződés Ő cs. kir. Apostoli Felsége s az olasz király Ő Felsége közt 1866. évi oct. 6-ról.

(Kötöttet Bécsben, 1866. évi oct. 3-kán s a megerősítvények ugyanott 1866. évi oct. 12-kén.)

Nos Franciscus Josephus Primus, divina favente clementia Austriae Imperator; Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae Rex; Archidux Austriae, Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris ac inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. et.

Notum testatumque omnibus ac singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiariorum Nostro atque illo Majestatis Suae, Regis Italiae die tertia mensis hujus Viennae conventio pacis una cum articulo additionali inita et signata fuit, tenoris sequentis:

A legszentebb s feloszthatlan Szent-Háromság nevében.

Miután az ausztriai császár Ő Felsége s az olasz király Ő Felsége elhatározták, hogy illető államaik közt őszinte s maradandó békét kötnék; miután Ő Felsége az ausztriai Császár a francziák császára Ő Felségének átengedte a lombard velencei királyságot; miután Ő Felsége a francziák császára maga részéről késznek nyilatkozott, az említett lombard-velencei királyságnak az olasz király Ő Felsége államaival való egyesülését — megfelelő módon megkérdezendő lakosság beleegyezésének feltétele alatt — elismerni:

Ő Felsége az ausztriai Császár s Ő Felsége Olaszországi királyá kinevezték meghatalmazottjaitkat és pedig:

Az ausztriai Császár Ő Felsége: Gróf Wimpffen Bódög urat, valóságos kamarást, követet s rendkívüli misszióval megbízott minisztert sat.

Az olasz király Ő Felsége pedig:

Gróf Menabrea Lejos Frigyes urat, a királyság szenátorát, a savoyai katonai rend nagyszalagjának birtokosát, a savoyai polgári érdemrend lovagját, a szent Mór- és Lázár-rend főtisztját, a katonai vitézségért járó arany érem birtokosát, tábornokot, a mérnökhar főparancsnokát s a fegyvertügyi bizottmány elnökét stb.

Kik, miután illető meghatalmazványaikat jó és kellő alakban találták s kicserélték, a következő cikkelyek iránt egyeztek meg:

I. cz. E szerződés megerősítvényeinek kicserélése napjától kezdve Ő Felsége az ausztriai Császár s Ő Felsége Olaszországi királyá között, valamint illető örökösök s utódai, ugy államaik s alattvalóik közt — minden időre béke s barátság fog uralkodni.

II. cz. Az osztrák s az olasz hadifoglyok mindkét részről haladékl nélkül vissza fognak adni.

III. Az ausztriai Császár Ő Felsége beleegyezését adja a lombard-velencei királyságnak az olasz királysággal való egyesítésére.

IV. cz. Az átengedett terület határait a lombard-velencei királyság mostani adminisztratív határai fogják képezni.

A két szerződő hatalmasság katonai bizottmányt alakítand, mely a helyszínen a határvonal kijelölését a lehető legrövidebb idő alatt eszközölni.

V. cz. Az átengedett s az előbbi cikkelyben meghatározott terület kiűritése azonnal a bekieszerződés aláírása után fog megkezdődni s a lehető legrövidebb idő alatt fejeztetik be, az e végre ki-rendelt külön biztosok közt törtéendő megegyezés értelmében.

VI. cz. Az olasz kormány átveszi:

1. A Monte Lombardo-Veneto azon részét, mely a zürichi békeszerződés 7. cikkelye szerint Milanóban 1860-ban kötött egyezmény értelmében Austriánál maradt.

2. A Monte Lombardo-Veneto-hoz 1859-ik évi június 4-dike óta a jelen szerződés megkötése napjáig hozzájárult adósságokat.

3. Ezüstben fizetendő 35 millió osztr. értékű forintnyi összeget, az 1854. évi kölcsönből Velen-czére eső részért s az el nem szállítatott hadisze-rekért.

Ezen 35 millió o. é. frtnyi, ezüstben fizeten-dő összeg kifizetésének módja, a zürichi szerződés-nél követett eljárással összhangzólag, egy pótcik-lyben fog megállapíttatni.

VII. cz. Egy bizottmány, mely Austria, Olasz-és Franciaország meghatalmazottjaiból fog alakítatni, az előbbi cikkely két első pontjában felho-zott összegek különféle kategóriáinak liquidációjá-val fog foglalkozni, kellő tekintettel a történi tör-lesztésekre s a törlesztési alapot képező javakra és a különféle tökékre. E bizottmány a szerződő fe-lek közti számadások végleges szabályozását esz-közölni, s a Lombardo-Veneto liquidációjának ke-resztültvitelét, az időponttal s eljárásmóddal együtt fogja meghatározni.

VIII. cz. Az olasz király Ő Felségének kor-mánya átveszi azon jogokat és köteleességeket, me-lyek az osztrák kormány által az átengedett terü-letet illető közérdekű ügyek előmozdítása végett kötött szerződésekből folynak.

IX. cz. Az ausztriai kormány kötelezve marad ki-szolgáltatni mindazon összegeket, melyeket községek, közzintézetek s vallási testületek az osztrák köz-pénztáraknál, mint biztosítékokat, letétmenyeket vagy consignatiókat tettek le.

Hasonló módon az ausztriai alattvalóknak, köz-ségeknak, közzintézeteknek s vallási testületeknek — melyeknek az átengedett terület pénztárainál cautiók, letétmenyeik vagy consignatiók vannak — ezek az olasz kormány által pontosan kiszol-gáltatandók.

X. cz. Az olasz király Ő Felségének kor-mánya elismeri s megerősíti az ausztriai kormány által az átengedett területeken adott vaspálya enged-lyeket, minden részletükben s egész tartamukra, névszerint pedig az 1856. évi mart. 14-kén, 1857. évi april 8-kán s 1858. évi sept. 23-dikán kötött egyezségekből eredő engedélyeket.

Hasonlóképp elismeri s megerősíti az olasz kormány azon egyezményt, mely 1861. évi nov. 20-kán az ausztriai kormány s a déli állam-vasut, a lombard-velencei s az olasz központi vasutár-aság közt kötöttet, — ugyszintén azon egyezményt is, mely 1866. évi febr. 27-dikén a császári pénz-ügyi és kereskedelmi miniszterium s az osztrák déli vaspálya-társaság közt jött létre.

E szerződés megerősítvényeinek kicserélése pillanatától az olasz kormányra szállnak át mind-azon jogok és kötelezettségek, melyek az osztrák kormányt az idézett egyezményekből folyólag — a mennyiben ezek az átengedett területeken lévő vaspályavonalokra vonatkoznak — illeték.

Ennek folytán az ezen vaspályákra vonatko-zó visszahátramlás joga, mely eddig az ausztriai kor-mányt illette meg, az olasz kormányra ruháztatik.

A fizetések, melyekre az államnak igénye van, s melyekkel az engedélyt nyertek az 1856-dik évi márt. 14-kén kötött szerződés értelmében az építé-szeti költségeket, mint aequivalenssel tartoznak, — hiány nélkül lesznek az osztrák államkincstár ré-szére teljesítendőek.

A vaspályaépítésre vállalkoztak a szállítványosok követelése, egyeztetés a kisajátításokért járó kárpótlások, melyek azon időből származnak, midőn a kérdéses vaspályák az állam által kezeltettek, s melyek még nincsenek elintézve, — az ausztriai kormány által, s a mennyiben az engedélyt nyertek az engedélyezési okmány értelmében arra köteleztek, ezek által az ausztriai kormány nevében fognak kifizetett.

XI. cz. Magától értetik, hogy azon követelések behajtása, melyek az 1856. évi márt. 14. kérést szerződés 12. 13. 14. 15. s 16. diki szakaszán alapszanak, Auszriát nem jogosítja fel az átengedett területen lévő vaspályák építése s kezelése körüli ellenőrködésre. Az olasz kötelezi magát, hogy megadja mindazon felvilágosításokat, melyeket az ausztriai kormány e részben kívánni fog.

XII. cz. Hogy a velencei vaspályákra az 1866. évi febr. 27. ről szóló egyezmény 15. ik cikkelye kiterjesztések, a szerződő hatalmak kötelezik magukat, hogy az osztrák déli vaspályatársasággal egyetértve mielőbb egyezményt fognak kötni, a velencei s az ausztriai vaspálya hálózatok adminisztratív s gazdasági elválasztása iránt.

Az 1866. évi febr. 27. ki egyezmény értelmében az állam által az osztrák déli vaspálya-társaságnak fizetendő biztosíték — az osztrák déli vaspálya-társaságnak engedélyezett összes velencei s ausztriai vaspályavonalok jövedelme alapján — fog kiszámítani. Magától értetik, hogy az olasz kormány ezen biztosíték megfelelő részét, mely az átengedett területen lévő vaspályavonalokra esik, átveszi, s hogy ezen biztosíték kiszámításánál, mint eddig, az említett társaságnak engedélyezett összes velencei s ausztriai vaspályavonalok jövedelme fog alapul vétetni.

XIII. cz. Az osztrák s olasz kormányok a viszonyokat a két állam között kiterjeszteni óhajtván, kötelezik magukat, hogy a közlekedést vasutak által könnyíteni, s új vonalak alakítását támogatni fogják, hogy így az osztrák s olasz vasúti hálózatok egymással összekötessenek.

Ó. cs. k. Apostoli Felségének kormánya ezenkívül megígéri, hogy lehetőleg előmozdítandja a Brenner-vonal befejezését, melynek rendeltetése az, hogy az Étsch-völgyet összekösse az Inn-völgygyel.

XIV. cz. Az átengedett terület lakosai vagy bennszülöttei a ratificiók kicserélése napjától számítva egy évig az illető hatósághoz benyújtandó nyilatkozat mellett teljes szabadsággal vihetik ki ingó jószágait s vonulhatnak ki családjaikkal s ó. cs. k. Apostoli Felségének államaiba, mely esetben az osztrák alattvalói minőség számukra fenntartatik. Szabadságukban állandó megtartani az átengedett területen fekvő ingatlan javaikat. Viszont ugyanazon engedély adatik az átengedett terület bennszülött egyéneinek, kik osztrák Császár s Felségének államaiban vannak letelepedve.

Azon egyének, kik a jelen rendelkezéseket használni fogják, választásuk miatt személyeikben vagy az illető államok területén fekvő javaikban egy részükről sem háborgatandók.

Az egy évi határidő két évre terjesztetik ki az átengedett terület ama bennszülött egyéneire nézve, kik a jelen szerződés ratificióinak kicserélésékor az osztrák birodalom területén kívül tartózkodnak.

Nyilatkozatukat a legközelebbi osztrák követtség vagy a birodalom bármely tartományának legfőbb hatósága veheti át.

XV. cz. Azon lombard-velencei alattvalók, kik az osztrák hadseregben szolgálnak, a katonai szolgálattól azonnal fölmentetnek és tüzhelyeikhez visszatérhetnek.

Magától értetik, hogy azoknak, a kik kijelentik, miszerint ezentúl ó. cs. kir. Apostoli Felségének szolgálatában akarnak maradni, ezt tenni szabadságukban áll, s e miatt sem személyükben, sem javaikban nem fognak háborgatni.

Ugyanezen biztosítékok tartatnak fenn a lombard-velencei királyság azon bennszülött hivatalnokaira nézve is, kik kijelentik abbéli szándékukat, hogy osztrák szolgálatban maradnak.

A lomb.-velencei királyság bennszülött hivatalnokainak szabad választásától függ, osztrák szolgálatban maradni, vagy az olasz kormányzatban venni részt, mely esetben olasz király s felségének kormánya kötelezi magát, hogy azokat vagy a már viselt hivatalokkal megfelelőleg fogja alkalmazni, vagy nyugdíjakat jelöl ki számukra, melyek mennyisége az Auszriában érvényben lévő törvények és rendszabályok szerint fog megállapítani.

Magától értetik, hogy szóban lévő hivatalnokok az olasz kormányzat törvényeinek és figyelmi szabályainak leendnek alávetve.

XVI. cz. Azon olasz származású tisztieknek, kik jelenleg osztrák szolgálatban vannak, szabadságukban áll, ezentúl is ó. cs. kir. Apost. Felségének szolgálatában maradni, vagy olasz király s felségének hadseregébe menni az azon rang megtartásával, melyet az osztrák hadseregben viseltek, feltéve, hogy ebbéli kérelmüket a jelen szerződés ratificióinak kicserélésétől fogva hat hónap alatt benyújtják.

XVII. cz. A szabályszerűen kiszolgáltatott — úgy polgári, mint katonai nyugdíjak, melyek a lombard-velencei királyság közpénztárait terheltek, az illetők, vagy esetleg özvegyeik és gyermekeik számára ezentúl is fentartatnak, és jövőben olasz király s felségének kormánya által adtatnak ki.

Ezen kikötés ama polgári és katonai nyugdíjasokra, nemkülönben özvegyeik és gyermekeikre is származási különbség nélkül kiterjesztetik, kik ezentúl is az átengedett területen fognak lakni, s kiknek illetékeiket 1814-ig a lomb.-velencei tartományok kormánya fizette, ezen időtől fogva pedig a osztrák kincstárt terheltek.

XVIII. cz. Az átengedett területek levéltárai, melyek a jogezimeket, a kormányzati és polgári igazságszolgáltatási okmányokat, nemkülönben a régi velencei köztársaság politikai és történelmi okmányait tartalmazzák, egész teljességükben át fognak adni az e célra kinevezendő biztosoknak, kiknek egyszersmind azon tudományi és művészeti tárgyak is átadandak, melyek kiválólag az átengedett terület sajátjai.

Viszont azon jogezimek, kormányzati és polgári igazságszolgáltatási okmányok, melyek az osztrák területre vonatkoznak s netalán az átengedett terület levéltáraiban találhatók, egész teljességükben át fognak adni a császári királyi Apost. Felségé biztosainak.

Az osztrák s olasz kormányok kötelezik magukat, hogy a fensőbb kormányhatóságok kérelmére egymással kölcsönösen közleni fogják mindazon okmányokat, melyek ugy az átengedett terület, mint a határos tartományok ügyeire vonatkoznak.

Továbbá kötelezik magukat, hogy hitelesen lemasolatni engedik azon történelmi és politikai okmányokat, melyek a másik szerződő hatalmasság birtokában maradt területeket netalán érdeklik, de a tudomány érdekében nem választathatók el ama levéltáraktól, melyekhez tartoznak.

XIX. cz. A magas szerződő hatalmasságok kötelezik magukat, hogy a két ország határlakosait javai felhasználása és iparuk gyakorlata végett kölcsönösen a lehető legnagyobb vámm könnyítésekben fogják részesíteni.

XX. cz. Azon egyezmények és szerződések, melyek az 1859-ki nov. 10-én Zürichben kötött békeszerződés 17-dik cikke által megerősítették, ideiglenesen egy évre ismét érvénybe lépnek, s az olasz királyság összes területeire kiterjesztetnek. Azon esetre, ha ezen egyezmények és szerződések egy év lefolyása előtt három hónappal — a ratificiók kicserélésének idejétől számítva — fel nem mondatnak, azok ekként évről-évre érvényben maradnak.

A két magas szerződő fél mindazonáltal kötelezi magát, hogy ezen egyezményeket és szerződéseket egy év alatt általános revisio alá veszi, hogy bennük közös egyetértéssel megtegyenek ama módosítások, melyek a két ország érdekében kívánatosoknak fognak ítéltetni.

XXI. cz. A két magas szerződő hatalom fenntartja magának, hogy mihiely lehetősége, a szélesebb alapon kereskedelmi és hajózási szerződést kössön a végre, hogy a két birodalom közti közlekedés lehetőleg könnyíttessék.

Addig is az előbbi cikkelyben megállapított határ szerint az 1851. oct. 18-iki kereskedelmi és hajózási szerződés érvényben marad, és az olasz királyság egész területére kiterjesztetik.

XXII. cz. Az ausztriai ház hercegei és hercegnői, valamint a házasság által a császári házzal rokonult hercegnők címek mellett visszaállítatnak mind ingó, mind ingatlan magánbirtokaik teljes élvezetébe, melyeket használatban, velük rendelkezhetnek, a nélkül, hogy jogaik gyakorlásában akármilyen módon háborgatnának.

Fenttartatik azonban, hogy az állam és magánosok jogai törvényes módokon érvényre juttassanak.

XXIII. cz. Az ausztriai császár s Felsége és az olasz király s felsége, hogy a szellemnek csilapítására törekve lehetőleg járuljanak, kinyilatkoztatják és ígéri, hogy illető területeiken teljes amnestiát hirdetnek mind azon egyénekre nézve, kik a felszírt eseményeiben e napig compromittálva voltak, következésképp senkit, bármely osztályhoz vagy állapothoz tartozzék is, nem lehet üldözni, nyugtalanítani vagy zavarni, akár személyére, akár vagyonára, akár jogainak gyakorlására nézve eddigi magatartása vagy politikai véleménye miatt.

XXIV. cz. A jelen szerződés Bécsben 15 nap alatt, vagy ha lehet, előbb meg fog erősíteni, s a megerősítvények kicseréltetni.

Minnek hitelül az illető teljhatalmazottak azt aláírták és czimereik pecsétjeit reáfüggesztették.

Kelt Bécsben, oct. 3-án, az Ur 1866. évében, Wimpffen m. p. Menabrea m. p.

Pótcikkely

Az olasz király s felségének kormánya ó. cs. kir. apostoli Felsége kormánya irányában kötelezi magát, hogy a jelen szerződés VI. cikkelye értelmében fizetendő 35 millió o. é. frtot, mely összeg megfelel 87 millió franknak; a fizetés a következőkben meghatározott módon s határidőkben történendik:

Hét millió ezüsten, hét — egy-egy millió, Párisban az első bankároknál vagy valamely elsőrendű hitelintézetnél kifizetendő utalványban vagy kincstári jegyben, a jelen szerződés kelte után három órá 6 cs. kir. apostoli Felsége teljhatalmazottjának ó fog adatni.

Huazónnyolc millió ezüsten, tíz utalványban

vagy kincstári jegyben, mindenik Párisban kifizetendő két millió nyolczszáz ezer forintban o. é. két-két hónapban Bécsben fog letétetni.

Ezen tíz utalvány vagy kincstári jegy szintén a megerősítvények kicserélése után 6 cs. kir. apostoli Felsége teljhatalmazottjának fognak átadani.

Ezen utalványok vagy kincstári jegyek elsője kifizetendő leszen két hónapra a főbiztosított két milliónyi utalványok vagy kincstári jegyek kifizetése után. Ezen, valamint a többi határidőre nézve ötös kamatok számíttatnak azon hónap elsőjéről fogva, midőn a jelen szerződés ki fog cseréltetni.

A kamatok Párisban fognak fizetett minden utalvány vagy kincstári jegy határidejének letelte után.

A jelen pótcikkely ugyanazon erővel és érvénnyel bír, mintha szóról szóra az e napi szerződésben bennfoglaltatnék.

Nos visis et perpensis omnibus et singulis, quae in hac conventione et articulo additionali continentur, illa omnia rata grataque hisce profitemur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo-Regio spondentes, Nos ea fideliter executioni mandavimus nec ut illis ulla ratiōe a Nostris contraveniatur, permittimus esse, in quorum fidem praesentes Conventionis tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro appenso muniri jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Vienna die nona mensis Octobris anno Domini millesimo octingentesimo sexagesimo sexto, Regnorum Nostrorum decimo octavo.

Franciscus Josephus, m. p.

(L. S.)

Alexander Comes a Mensdorff-Pouilly, m. p.

M. L. T.

Rogerius liber Baro ab Aldenburg, m. p.

Consiliarius aulicus ac ministerialis.

Törvény 1866. sept. 10-ről,

a jövedelmi adótolli fölmentésre vonatkozólag, az 1866. augusztus 25-ki törvény I. cikke szerint kibocsátandó 5 petes anstr. ért. államadóssági kötelezvények kamatait illetőleg;

érvényes az egész birodalomra.

Az 1866. aug. 25-ki törvény I. cikke szerint (bir. törv. I. 101. sz.) az ötven millió forint előszerzése céljából kibocsátandó 5 petes anstr. ért. államadóssági kötelezvények elkészítésének lehetőleg könnyítése végett, ministeri tanácsom megballgatása után, 1866. sept. 20-diki nyiltparancsom alapján (bir. törv. I. 89. sz.) rendelem:

I. Az idézett törvényezikk alapján kibocsátandó 5 petes állam-adóssági kötelezvények kamatait a jövedelmi adótolli menten kell hagyni.

II. Pénzügyministeriumom hivatik meg ezen törvény végrehajtásával.

Ischl, oct. 10 én, 1866.

Ferencz József, s. k.

A pénzügyminister helyettesítéssel:

Belcredi, s. k.

Becke, s. k.

Legfelsőbb rendeletre:

Lovag Meyer Bernát, s. k.

Lapszemle.

A „Golos“ pétervári lap egyik utóbbi számában egy invectivákkal teljes cikket hoz Auszria ellen, a mely itt következők:

„Az osztrák politika rokonszenve a lengyel ügyhez, valamint annak segélynyújtása az utóbbi lengyel felkelésnél ismeretese. Fegyvereket küldöttek a lengyeleknek Gallicziából, bandák alakultak ottan, felkelők jelentek meg, s ha kormánynak nem kényeszerítette volna Auszriát az ostromállapot kihirdetésére, a fölkelés mai napig is tartana. Auszria lengyel rokonszenvének alapját ott lehetni, a hol török rokonszenvének is: a történelmi jogban, mert e jog nélkül Auszria ugy, mint Török és Lengyország fog megszüntet volna létezni. Mi igen jó forrásból tudjuk, hogy Czartorszki herceg Bécsből azon tudósítást nyerte, hogy ha a lengyeleknek sikerül Oroszországtól elszakadni, Auszria késedelem nélkül átadja Lengyelországnak saját lengyel tartományait. (Ha ez való, akkor, midőn a „Golos“ valóban akarja Auszriát, a legnehezebb áldozatkészségről tesz tanuságot. Szerb.)

Ily ígéretek a lengyeleknek ürügyül szolgálhatnak folytonos álmadozásokra, egy lengyel királyságról, a mely a tengertől a tengerig terjed, s hogy ők ős jogaira támaszkodnak, annak főke, mert egyik a felettük osztott hatalmasságok közül őket ezen eszmében szilárdítja. Auszria ily politikájának következményei magukra a lengyelekre ártalmasok, minthogy ez reményeket éleszt, s őket lázadásokra bátorítja. Mindez azonban reánk nézve nem veszedelmes, csak sértő.

Nem akarunk arról szólni, mennyire ellenkezik hagyományainkkal, hogy a Habsburgok sceptuma alatt nézzünk három millió orosz (?) s a Kárpátokat, ezen orosz havesokat! de hi-degverrel nem nézhetjük, hogy a mi nemes orosz népünk zemeink előtt hogyan lengyelesek, hogyan tagadtatik meg az oroszok összetartozása, s Lengyelország ujjaalkotása előkészítettik. Végre is nem vádolhatunk minket, ha kénytelenek leszünk Kelet-Gallicziát, Bukovinát és Magyarországot annektálni; nem a mi vétünk, hogy minket sértetnek, s nem hagyunk nyugodni,

Ezen annektálás elkerülhetlen, és pedig a bécsi kabinet magatartása folytán.

A gácsországi orosz nép áll parasztokból s papokból, a kik — meg kell adni, hogy az unio dacára oroszok — e helyzetben megmagyarázható, miért gyűlölik a lengyeleket a mi papjainkat, ezen hü néptanítókat, kik csak egyedül képesek még a népek az urak elleni gyűlöletét táplálni. (Gyönyörű muszka dicsőség.)

Szólván a vallásos dolgokról, a „Golos“ a következőkben proclamálja minden szlávok közt az orosz hegemoniát:

„A mi anyanyelvünknek kell minden szláv nép nyelvének lennie, mert moszkovitául beszélnek, Kovnotól Sieskáig, s Archangelstől Odessáig, a provincialis tájbeszéd, minő a lengyel, cseh, szerb és bolgár, kifejlődhetik ugyan, mindameltt most, midőn az idő egy universalis szláv nyelv kifejtését sürgeti, az orosz nyelvnek kell kötelező nyelvek lenni, mind azon néptörzsekre, mert reájok nézve semmi más jövődős nincs: mint a belénk olvasztás.

A leMBERGI országgyűlés most egy törvényes formája a lengyel agitationnak s az oroszok polonizációjának, de a min mi bámolunk, az az, hogy a mi kormányunk nem fordított még figyelmet, hogy mindez nem a hegyek és völgyeken túl, hanem közelünkben, néhány negyed mérföldnyire történik határainktól, s éppen oly orosz népesség közt, mint a mi népünk Volhinea és Podoliában.

Nem természetes határok, nem hegyek s folyók választanak minket el ezen tartományoktól, a hol Dniesterünk, Bugunk és Pruthunk foly, csak egy határhátság s egy árok választ el, melybe a lázadók veszték oda.

Ezen tartomány keleti határai is a mi régi határaink, a Kárpátok a mi muszka törzseinkkel (már t. i. az oláhokkal, kik azonban éppen nem a muszka nyelvet művelik, s aligha buzognak a muszka patrociniumért) egész a Tiszáig, a mi természetes erősségünkig benépesítve, most egy velünk ellenséges uralkodás kezei közt vannak, a mely minket, gyöngesége dacára, fegyver nélkül is a lengyel lázadás szítása által nyugtalaníthat. Ezen havasok (a Kárpátok) kezei közt vannak a Habsburgok, a kik még arra is gondolnak, hogy Volhinea s Podolia a gallicziai koronához tartoztak“ stb.

Hazai intézetek.

Színházi értesítés. A páholyok az itteni nemzeti színházban az egész 1866. téli szinidényre kötelezőleg kiosztattak; méltóztassanak a t. cz. páj helybérlek azok iránt a színház jegyzőirodájában rendelkezni.

Ez alkalommal az országos színházi választmány a családi előjoggal birt páholyok egy részére nézve szintén rendelkezett, tisztelettel kértnek fel tehát a többi, n. m. 22, 26, 31, 32, 33, 38 és 39 diki számú közép-páholyok n. é. tulajdonosai méltóztassanak bécsi szándékukat a nevezett páholyokra nézve folyó hó utolsó napjáig bejárólóg tudatni, kívánják-e azokat a közönség álló téli szinidény alatt tartani; miután az említett napon tul azokra nézve a színházi választmány fog rendelkezni, s azok más jelentkezőknek fognak kiadatni.

Az erdélyi országos színházi választmány Kolozsvárt 1866. oct. 16 kán tartott üléséből.

Sándor József, val. titkár.

Levelezés.

Bécs, oct. 16.

Tegnap este a műelv legnemesebbikében részesültünk. Hallottuk Reményi búvós hegedűjátékát. Nemely közönyös lelkűtlett egyén lehangelőlag nyilatkozott: hogy ő már hallotta Reményit, s nem megy a hangversenybe. Mondanunk sem kell, hogy az ilyeneknek mily felség fogalmuk van a művészetről, a mely, mint a nap, örökzép és ragyogásával éltet és felüdít. Ennek dacára este 7 órakor a casino nagy terme telve volt, és kikkel? — az egész megye és város értelmiségével! Reményit mi is hallottuk előzőt hat évvel kétszer, sőt háromszor is, mert Kolozavárig kísértük műutájában; de most egészen újnak találuk, zenéje meghigadott magasztossággal, főnségben emelkedett, a lelket búvól és magával ragadja a tündérke honába, hol lelkünk égi álmokat lát. Különösen eszményített magyar népdalait: „Repülj fecském, Paganini variációt és az általa szerzett Rákóczi annyira mesterien voltak előadva, hogy szemeinkből örömkönyvek eredtek, hogy nemzetünknek ily zenéje s ily zeneművésze van. Nem mellőzhetjük a műstének egy fűderítő kellemetlenségét. Mikor a magyar változatokat a legszebben játéza az üveghangok lágy és olvadó dallamával, 8 órakor a toronyban megütik a nagydobot, mely két mértföldre hallik. Ez Reményit egészen megzavarja, mint szokatlan jelenet, s hegedűjét leeresztve játékát félbehagyja, s kérdi: mi ez? dobolnak 8 órára! „Rosz kíséret“ — felel Reményi — várjuk mig vége lesz, s egy negyed órát kellett a dobolást hallgatnunk a mennyei hangok helyett, ennek megszüntével Reményi még elragadóbban játszott. Az értelmiség között jelenvóló meggyék érdeműs főispánja Wéer Farkas is, s játék végén

elismerését nyilvánítá Reményinek, s megköszönte, hogy a megyét műjátékával meglepte. A hangverseny után a nemzeti szállodában 80 terítéket bankettre gyűltünk, hol gyönyörű pohárköszöntések között vigan tölt az este éjfélig. Salamon bandája játszott a banketten, ki Reményi tiszteletére d. n. 4 órakor már megérkezett. Reményi maga is játszott, kiragadvá Salamon kezéből a hegedűt a számára személyesen gyűjtött egy-egy nagy tányér bankót. Az estét élvezetessé tette gr. Teleky Ede fiatal hazánk fia felköszöntései és magyar solo tancza a bankett vége felé. Ma kirándulás lesz Torma Karoly és gr. Bethlen Sándor követeinkhez, s Bethlenben oszonna. Tudjuk, hogy Reményi játszott, s ő magánhelyeknél még kedvesebb és elragadóbb. Hordozza az ég szerencsével művészi utjában, hogy keleten is nemzeti zenénket ismeresse s nevünket dicsőítse.

Végül nem tehetjük, hogy méltánlattal ne említsük özvegy Gyöngyösiné asszonyság és főhadnagy Rippel vendégszeretőkét, ki piaci díszes palotájában fogadta el és bálmozta vendégszeretettel Reményit s barátait. Új zongoráját adá Reményi szép tehetségű tanítványának, ki nemcsak kísérté Reményit, de mind a hegedűn a kettős dalt, mind a zongorán az improvizációba remekül játszott.

Különfelek.

— Színházunkban az előadások ma a felejtetlen Józsi Miklós „Két Barcsai” című drámájával megkezdődtek. Az igazgató és első előadás egész tiszta jövődelmet és az itteni nemzeti színház mellett létesítendő színház nyugdíjintézet alapjául akarja letenni. Dícséretes és kiváló elismerést érdemel Fehérvári ur, midőn szükségképp legjövendősebb első előadását szent célra engedte át, s ez égett szükségé vált intézet megalkotása által messze beható lendületet ad az itteni színháznak. Ajánljuk a n. é. közönség pártoló képéhez.

— Reményi Ede hangversenyéről következő program küldetett szét: Kolozsvárt, vasárnap, 1866. október 21-én, a városi redoute-teremben Reményi Ede Hangversenye. Műsorozat: 1. Othello, ábránd, szerző Ernst, előadja Reményi Ede. 2. Nagy Ária és jelenet „Dinorah” című operából, szerző Meyerbeer, éneklő Nagy-Huber Ida asszony. 3. Magyar rhapszódia, szerző Liszt F., hegedűre átirá és előadja Reményi Ede. 4. Magyar ábránd, zongorára szerző Székely I., előadja Meskó Mari k. asszony. 5. a) Andante amoroso, b) Thema con variazioni, szerző Paganini, előadja Reményi Ede. 6. Romance, (E-dur) szerző Chopin, átirá és előadja Reményi Ede. 7. Rákóczy, ábránd, szerző és előadja Reményi Ede. Nagy-Huber Ida asszony, a kolozsvári nemzeti színház tagja (az igazgató engedélyével), s Meskó Mari k. a. a hangversenyű iránti szíveségből működnek közre. A zongora-kíséretet Plotényi Nándor, Reményi Ede tanítványa, vállalta el. Helyárak: Körszék 1 frt 50 kr. Zártszék 1 frt. Alóhely 70 kr. Karzat 50 kr. Kezdet 1/2 órákor.

* Cserecsy István, egyike a legkitűnőbb sakjátékosoknak közlebről buynit el Makón.

* Ő Felsége f. évi sept. 14-ről kelt legfelsőbb határozatával, Lonovics József címzetes-érseket, kalocsai érsekké; Biró László scutari-i címzetes püspököt, szathmári püspökké legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

* Az erdélyi kir. udv. kancellária az erd. kir. ügyész igazgatóságánál trespédésbe jött ügyigazgatói állásra Grúz Istvánt, az erdélyi királyi tábla fő-igátóját nevezte ki.

* A bg primás állapota napról napra rosszabbra kezd fordulni. Ő Felsége a Császár és Császárné táviratokat küldötték Esztergomba, az elsőnek tartalma a következő: I. Bécsből a császári várakból, a Császár Ő Felsége Ő eminentiájához bibornok Scitovszky János, Magyarország primásához Esztergombán. Fogadja legszívesebben köszönetemet bűgő áldás-kívánataiért. Osztom az egész ország aggodalmát Önnek vesztelített drága élete felett, s reményem Istentől, hogy a Mindenható eltávoztatva a veszélyt, Őnt az ő szegyházának, nekem és a birodalomnak legkegyelmesebben megtartani fogja. Ferencz József.

II. Ő eminentiája bibornok Scitovszky Magyarország bg primásához Esztergombán. Ő Felsége a császárné benső részvételt vett tudomást eminentiád megbetegedéséről s állapota felől tudósítást kér. Gróf Könyessy fődvarmester.

A „Idők Tanúja”-nak írják Esztergomból 15-ről, hogy Ő eminentiája a bg primás mind a császár, mind a császárné Ő Felségeiktől egy levélben igen szépen elbucszott.

* Szelestei László és beljebezett társai még mindig idegen földön vannak, hazajöktől és befentartási szükségleteik megszerezhetőségét elzárva. Remélhető, hogy kitérő a háborús idők zavaraiiban megfelleltek, most jótékonyan meg fognak emlékezni, és beteljesedik ama magyar kormányfő ígérete, hogy nemokára visszaadotnak hazájoknak és övéiknek.

* Pulszky Ferenc a mult szombaton kihallgatáson volt Ő Felségénél, mely alkalommal tudtára adatott, hogy amnestiát kapott, s megengedték neki az austriai birodalomban tartózkodni.

Pulszky a „Ll.” szerint — Schillersdorff Rot-schild látogatására ment, azután Florencebe utazik, s nemokára visszatér Magyarországra.

* A Deák-párt — mint a „Zukunft” tudja — két töredékre szakadt; (?) miután a párt egyik része az országgyűlés összehívása előtt kívánja a magyar ministeriumot s a nélkül nem akarja az országgyűlési tárgyalásokat folytatni, míg a másik kész ministerium nélkül is további tárgyalásokba fogni. A magyar országgyűlést egybehívó leiratot Majláth udv. főkanclerár ur ő excaja egyedül dolgozta ki, gróf Eszterházy minister ő excaja s a ministerium befolyása nélkül.

* Ma kezdődik meg az összes helyőrségek-ből az osztrák hadseregbe besorozott olasz katonák eltávoztatása. A tisztikar felül több az osztrák szolgálatban maradás mellett nyilatkozott.

* A „Národní Listy” bécsi levelezője nagyon haragszik a magyarokra, s a többi közt a következő szavakra fakadt: A magyar párt-férfiak agitatioi Bécsben igen élénkek s nagy arányúak is. A par excellence alkotmányos nemzet, mint a magyarok oly szívesen nevezetik magukat, Bécsben inkább szeret armányok, mint alkotmányoszerű eszközök által hárni, s még a magyar határozati párt meghatározottabb férfai is nagyobb sikert várnak a mágnásoknak a coulisák mögötti erőlködése, mint a saját hosszú és szép beszédek és országgyűlési határozataiktól. Ez uraknak minden eszköz jó, csak hogy célra vezessen. A szeptemberi manifestumban a februári alkotmány a magyarok közbenjárására csak felfüggesztve s nem megszüntetve lett, és pedig azért, hogy azt megint felében helyre lehessen állítani, hogy ha a dualismus végül győz és szűkebb birodalmi tanácsra lesz szükségük.

* Mint Zágrábról folyó hó 15-ről távirják, ott azon hír terjedt el, hogy a horvát országgyűlés jövő hó 28-án fog megnyitni.

* A „N. Fremdenblatt” Poroszország hatalma terjeszkedéséről elmélkedvén, egyszersmind a méreg ellenszereivel is előáll, melynek alkalmazása mellett, a porosz becsapásnak Austria gátat vehet. Valahára — ugymond — véget kell vetnünk a belzavaroknak, melyekben a poroszok fölismerék betegségeink lényeges részét. Minthogy Austria, az uralkodó császári házból és a hadseregben hatalmas egyéniséggel bír, Magyarország megadhatja az önállás azon mértékét, melytől az ország megelégedését föltételezi. Ha a benső zavaroknak épületes végére akarunk jutni, a kormány gondosan különbséget kell tennie azon követelések közt, melyek teljes valóságukban a közös ügyeket érintik és azon igények közt, melyek Magyarország alkotmányos jogát illetik. A szabadság és népjog kérdésében mindent a magyarok jószántára kell bízni, mert Magyarország diadala, az alkotmányos elv diadala, az egész birodalomra nézve; a közös ügyek kérdésében azonban az elhatározást a Lajtnán túli országok képviselőire kell hagyni. Ha a kormány erre az útra lép s a belügyi kérdés megoldásában ékeppen eredményre jutott, akkor aztán fölveheti ismét a vitát Poroszországgal stb.

— (Egy női athléta.) A budai szinkörben egy Szűcs Anna nevű asszony mutatta be magát, ki, Toldy János módjára, birkózással keresi kenyerét. Két emberrel szállt síkra; az egyiket földhöz vágta, a másikat legyőzni nem tudván, a birkózással abban hagyott.

* A „N. Fremdenblatt” Klapka csapatjáról következőleg ír: „Gr. Károlyi, b. Bánffy és Csáky, mint a Klapka csapat tisztei mintegy 500 emberrel az osztrák határhoz érkeztek Odenberg mellett; itt az osztrák batóságokhoz valának átadandók. De miután ezek az átvételre felhatalmazva nem voltak és a legionaristák arról értesültek, hogy előbb ideérkezett bajtársaik kíséret mellett Bécsbe szállítottak, tehát egy osztály kíséret tön a határoknak más helyeni átlépésére, hogy hazájukba, Magyarországra juthassanak. Rövid menet után osztrák katonákra bukkantak, kiknek parancsnoka, egy kapitány, azon rendeletet adta ki, hogy azonnal vaspályán Bécsbe utazzanak s vonatkodás esetében a legszigorúbb rendszabályokkal fenyegetőzték. Ez alkalommal egyik tiszt nem a legudvariab bánásmódban részesült. Az osztály ezután Bécsbe utazott s katonai kíséretet kapott, a tisztek egy osztrák vadásztiszt társaságában utaztak, hol két napig szigorú katonai felügyelet alatt állottak. Egyébiránt szabadon járbattak, csak a színház látogatása volt eltiltva annak, míg egyenruhájukat polgári öltönyvel föl nem cserélték. Harmad napon a katonai felügyelet megszüntetett, de a tisztek a rendőri batáshoz hivatnak, s előtük kijelentették, hogy az utolsó háborúban tanúsított magukviseléseikért semmi üldöztetéstől sem kell tartaniok. De egyszersmind világosan tudokra adták, hogy a császári osztrák államokat el kell hagyniok. Ezen felhívás pénteken ismételtetett s a tiszteknek látomásosított utlevek adattak külföldre. A tisztek most panaszlevéllel járultak Werther báróhoz, ki azonnal közbenjárólag lépett fel, s az elutazási határidő meghosszabbítását kérészközlé. A porosz követ további lépései azonban, mint látszik, nem vezettek az óhajtott célhoz, mert az összes Klapka-féle tisztek tegnapi reggel Bécsből elhagyták és Genfba utaztak.

— A Stratimirovics tábornok vezetése alatt közelebb Bécsben járt csajkás küldetés, mint a

„Z-ft” írja, mind gr. Belcredi, mind báró John a hadügyministerium vezetője által a legbarátságosabban fogadtatt. Mindkét minister megígérte, hogy a küldetés kérelmét, hogy a határvédeken az idegenek letelepítése, mit a hatóságok eddig előmozdítottak, megszüntetessék. Ő Felsége a küldetés fogadtatásánál így szolt: „Határvédekeimnek szűlföldjeinek mindig elsőbbségi joguk van.”

* Schneider György távirai felügyelő, új szerkesztett távirai készletet talált fel, melyen jelenleg a bécsi távirai műhelyben már dolgoznak, és mely által a távirat-ügy nevezetesen átalakulna. E készlet óraműből áll, mely szorosan egymás mellé helyezett két henger forgat. E hengerpár előtt villanyteleppel kapcsolatban levő n. n. érintkezési henger van, melyhez rugó surlódik. Ha már most az érintkezési henger és a rugó közé likacsos papírost tolunk és a gépezet hengerpára közé illesztünk: akkor a rugó a papíron végig húzódván — a Morse-féle jegyeknek megfelelő — lyukak a henger közvetlenül érinti, és villanyos folyamat idéz elő. Világos, hogy ily készlet nem csak szabatosan, hanem gyorsan is ír. Egy számításból kitűnik, hogy ezen készlet segítségével egy húzalós ütször annyit lehet távirni, mint az eddigi módon. A közönség írott szöveg helyett a Morse-féle lyukakkal ellátott papírszalagokat adhatná fel a távirában, az összes távirászat tehát voltaképp villanyos postai forgalomná változnék át. A távirai hivatalnokok nem volnának kénytelenek a távirüggyök tartalmával törődni, épp oly kevésbé, mint a postahivatalnok a feladott levelekkel nem törődik. Az új találmány szerkesztése egy hason francia találmányra emlékeztet, melynél a feladott kézirat, razj stb. minden vonását táviratilag utánozni lehet. A bécsi találmány kevesebbet nyújt ugyan, de a szerkesztésnek egyszerűsége által tűnik ki.

Politikai hírek

Austria. Beust külügyministerré való kinevezését, a „N. Fremd. Bl.”-nak mint bizonyost állítják. Ez esetben Metternich bg minister-előbke és a császári ház ministerévé bevezetnék.

A bécsi „Presse” saját megjegyzéseivel közli az orosz „Golos”-nak Goluchowski gróf kinevezésére vonatkozó cikkét. „Olvasóink — mond a „Presse” — tudják már, hogy az összes orosz sajtó kivétel nélkül a leggyűlöletesebb hangon nyilatkozott Goluchowski gróf kinevezéséről gácsországi helytartón. Azonban oly durva ügyetlenül történt az, hogy az egész dühöngésnek nem sok jelentőséget tulajdonítunk. Annál meglepőbben kell ránk hatnia annak, midőn az orosz koronabg közlönyében a „Golos”-ban egy terjedelmes cikket lelénk, mely Goluchowski kinevezését oly szempontból taglalja, melyből minden kétségen kívül kitűnik Oroszországnak Gácsországra irányzott céljai. A nevezett lap a „rúthenek” szó helyett mindent oroszok szót használ, a mit eddig soha sem említtünk. A történelmi óriás baklövés és nem lényeges részek kihagyásával rövid kivonatra szorítkozva ime reprodukáljuk a kérdéses cikket. Miután Goluchowski carrié-jét éppen nem barátságos modorban elbeszéli, a helytartó újra szervezési terveire való célzással ezeket mondja: „Ez egy az a lengyel mágus Galiczia (Galicia) orosz részét a katolicismus és a lengyeliség szellemében fogja reformálni. Minden tanintézetben a lengyel nyelv leend a tannyelv, a közigazgatás minden ágazata lengyel kezekbe fog áttétetni, a hivatalos nyelv a lengyel nyelv leend, csak a helytartónak Bécsbe küldendő jelentései lesznek németül szerkesztve. A lengyelek diadal örömben vannak, de nagyon korán vetik magukat azon remény karjai közé, hogy Galiczia a lengyeliség és a katolicismus tüz helye leend; hogy ezen országhoz minden lengyel elem szívesen fog hajolni porosz és orosz Lengyelországból. A lengyel ügy közlönyének taglalásai szerint Bosennek, congressus Lengyelországnak, Litvaniának s az ő lengyelországi tartományoknak, vagy is Oroszország északnyugati részének Gácsországgal egyesítése, vagy is Lengyelországnak a Habsburg ház uralma alatti helyreállítása elhatározott dolog (!) és ezen visszaállítás előbb utóbb meg is fog kíséreltetni. Ily körülmények közt a galicziai oroszok helyzete annál szomorítóbb, mert oly férfi nevezetett ki helytartónak, ki a galicziai oroszokat legelső árulta el, hogy mindig hívek nemzeti hagyományaikhoz és elsőbbségnek, kik az adandó alkalmat megragadják, hogy a nagy orosz baba kebelébe visszatérjenek. Goluchowski helytartóvá lett kinevezése bizonyítja, mennyire kekedett fölül a lengyel fondorkodás. Alig hogy a galicziai oroszok nyíltan bevallották, hogy az orosz néppel nemzetiességük és nyelvük solidaritásában van, melytől a véletlen által szakítottak el és a mi hanyagságunk folytán osztrák uralom alatt hagytak, a lengyelek a kormányt azonnal arról győztették meg, hogy Austriát Galiczia elvesztése fenyegeti. És Austria oly lépésre engedte magát ragadtatni, mely lényegében nem egyéb, mint Oroszország és az orosz nép elleni tüntetés. Ezek után pánszav remények ösznében kejelek a felhivatalos közlöny. Kimutatja, hogy minden szláv nemzetiesség a nagy orosz nemzethez vonzódik, és megemléke-

zik Palaczky és Kieger néperől is, és e népnek odahajlását a panszlavismushoz avval bizonyítja, hogy a csehek az „Egy csárnak élete” című orosz drámát színházukban nagy lelkesedéssel fogadták.

Végül így fejezi be a „Golos” cikkét: „Valjon Galiczia orosz lakossága, miután annyi évszázadon az elnyomást tűrte a lengyelek részéről, most önkényesen fogja-e magát a lengyelítés alá vetni? A történelmet tekintve, bátran merjük mondani, hogy nem. Meg vagyunk győződve, hogy az orosz nép képviselői Galicziában már bebizonyult polgári bátorságukat most ismét egész erővel ki fogják mutatni, és a galicziai nép fejlődését elő fogják mozdítani, mely népnek remélhetőleg nem soká kell ezen megpróbáltatást kiállania. Oroszország előtt becsesek a nemzetiégi érdekek és ezt külföldi politikájában most sokkal inkább veszi tekintetbe mint az előtt.”

Hogy ezen cikkben komoly intés rejlik, miszerint Oroszország, — ha nem is mindjárt — a galicziai oroszokat fogja pártfogása alá venni, ezt senki sem tagadhatja. Óhajtható volna, hogy ezen orosz önhittés részére hathatós gyógyszer találjanék.

Franciaország. Páris, oct. 10. A keleti kérdés felett a „Corresp. Havas” egy látszólagosan felhivatalos cikket tesz közzé. Bevezetésében kiemeli, hogy a kandiai fölkelés kitűrésekor azon aggály támadt, miszerint a Görögországban és a Törökországgal szomszédos tartományokban felharmozott erjedező anyag, kivált ha egy külfatalom (Oroszország) által még tevékenységre is buzdítatik, messzebb terjedő mozgalmat idézhetne elő. Az oly számtalan veszélytől fenyegetett Törökország és Görögország közt szakadás állt volna be, mely a krétai felkelőkkel még az alkudozást is lehetetlenné tette volna. Ma, mondja tovább, hála Franciaország szilárd és előrelátó politikájának, a veszély el van hárítva. A kandiai zavargások nem fognak a szigetent túl terjedni, Törökország a krétaiak jogos kívánságait számba fogja venni és a jobbról meggyőződött athéni kormány szigorú semlegességben fog maradni, s nem fog üdvtelen befolyásoknak engedni. Azon a ponton, melyen a dolgok állanak, nyíltan ki lehet mondani: Ha Európa a feltételezett eseményeket ily hamar látta maga felett elvonulni, azt leginkább két oknak köszönheti, a császár határozott akarójának, hogy a békét fentartja, és a külügyek új ministere jelenlétének Konstantinápolyban. Moustier marquis azon nyomattékkal, melyet az éppen ráruházott magas hivatal föllépésének köszönött, legelőbb Törökországot arra bírta, hogy a krétaiak ellenében engesztelő magatartást kövessen, mintha nem is tudna a fölkelésről. Miután ezen első eredmény el volt érve, egy másikra tört, és ez az oly hosszú időn át Görögországgal hangadó politikának tökéletes átváltoztatása volt. Azon szerencsés körülményt, hogy Franciaországba való utazásába Athent utjába ejtheti, Moustier annyi tapintattal és határozottsággal használt fel, mely legnagyobb becsületére válik. Ő a Konstantinápolyból a Piraenba érkező hajókra szabott vesztégár daczára, magasabb érdekeket követve, egyenesen György királyhoz ment, hogy koronájának valódi kötelességeit fölött felvilágosítsa. Ez azonnal kiabrándult azon vélt lehetőségéből, hogy Európa és a mi politikánkat a maga részére nyeri, ha belé vegyül a tűzdelembé. De Moustier tanácsadása továbbra is kiterjedt. A hellének királya ezáltal bizonyára meg lesz győződve, hogy Kelet kereszttyénei s saját koronájának nagysága reményeiket csak az európai hatalmak önkényes ösztönéből elvállalt gondoskodásra alapíthatják, mely hatalmak Törökország existenciájával és a keresztényen lakosság érdekeivel egyaránt foglalkozkodnak. Ezen gondosságnál határozottabb lesz, minél inkább lemondanak a keresztényen azon folytonos közöngásokról és titkos fondorlatokról, melyek a szultán tanácsában a kedélyeket elkeserítik, és Törökországot arra bírják, hogy megtagadja azt, mit megadna, ha nem látta az idegenek kezét ezen szakadatlan izgatás mögött. György király, ha ezen így kifejtett politikát méltányolja, nemcsak a jelen helyzet megnyugtatót fogja elősegíteni, hanem a jövő biztonságát is megmenti.

Olaszország. A „Memorial Diplomatique”, jelenti: „Montebello tkb Rómába visszakerése után azonnal kijelentette a pápának, hogy a pápai államok kitűritése a francia csapatok által a szeptemberi conventióban határidőül kitűztől napon fog végbemenni. Azt hiszik, hogy a francia csapatok kivonulása után Róma helyőrségét kizárólag az antübesi francia legio 15—16,000 zuáv és rendőrből fog állni. A többi csapatok a határokon fognak elosztatni.”

Németország. A Porosz- és Szászország közt fennforgó békekötést illetőleg a „Bank u. Handels Zig” úgy értesül, hogy „Berlinből János királyhoz felhívás intéztetett, mely szerint a szász országos porosz kormányzás alá állítatnak bagyok oct. 18-ig a Berlinből követtelt föltételek nem hagyatnak jóvá. Ha ezáltal a szász királyi ház nem indítatnék engedékenységre, további hat héti határidő engedtetik (oct. 18-tól számítva), melynek eredménytelen lefolyása után Szászország bekobeleztetik.”

A „Dresd. Journal” hivatalosan jelenti: „A porosz-szász meghatalmazottak abban egyeztek meg, hogy a békekalkudozások menetét titokban fogják

tartani. Az e részben keringő újsághírek tehát csak gyanúsítások vagy irányzatos koholmányok. A békealkudozások most folynak s hihetőleg gyorsan fejeztetnek be. A szász királyt elhatározásaiban mindekellett az ország java iránti tekintet s azon óhaját fogja vezérelni, hogy Szászországot a ránehezűd nyomástól mielőbb megmentsse.

Szerbia. Belgrád, oct. 12. A harczgyakorlatok csak három napig tartottak, s igen kielégítőleg utáltak ki. Mihály fejedelem a hadosztály feloszlása előtt beszédet tartott a csapatokhoz, melynek lényege ez: „Katonák! a fejedelemség megalapítása óta, azon időtől fogva, midőn a nemzet államát s önálló politikai létét küzdötte fel magát, az először történt, hogy Szerbia uralkodója ily tekintélyes hadsereget lát maga előtt, minden hadiszerekkel bőségesen ellátva. Veletek kezdém meg a nép hadsereg feletti szemlést, s meg vagyok róla győződve, miszerint büszkéket vagytok rá, hogy erre oly tér választottot, a mely a felszabadulási harcz korszakában oly fontos szerepet játszott, a hol apátok mindenben szükölködést szenvedve, csupán víztészegük által, boldogult édes atyám vezérlete alatt a halhatatlanság koszorúját fűzték meg számukra. És a tűz, a mely őket felhevíté, még a mi szíveinket is hatalmasan melegíti.” Beszédének végzavai ezek valának: „Nem csalódtam várakozásaimban, s Szerbia büszke reátok.”

Görögország. Athen, oct. 5. Mustapha bass, ki egy Candanosban ostromzárt török hadtestet fel akart menteni, 30 kán Caneára visszavetett. Egy a keresztények győzelmé alkalmából itt rendezett tüntetésnél az osztrák követségi palota előtt háromszoros éljént kiáltottak Auszriára. A vereség után a törökök hét keresztényen halat felgyújtottak.

Törökország. A feketetengerről jelentik, hogy az abeháziai felkelés tökéletesen elnyomott. A fegyveresen elfogott fülkelők agyonlővették, a többiek elítélés végett Tiflisbe küldettek. Több mint 200 az abeháziaiak által elrabolt leányt visszahozták családjaihoz. Egy a kapitány partjain lakó Daghestan-törzs, mely fellázadt, az oroszok által szintén meghódolásra kényszerítetett.

Lengyelország. Varsó, oct. 11. A „Bresl.

Ztg“-nak írják: „Biztos forrásból értesültünk, miszerint Berg tők még több más magas állású tábornokkal, — mint például a Lengyelországban fekvő hadsereg tábornok főnöke, ugyanezen hadsereg főintendása stb. — tegnap táviratilag hívták meg Szt-Pétervárra, hogy az ott tartott katonai tanácskozásokban részt vegyenek. Berg-en kívül, a többiek már elmentek ma reggel. Általán véve sok jelből kivehető, hogy itt háborus eshetőségeket várnak, s e részben különféle előkészületek tételen titokban. Így például parancs érkezett, hogy rakétákat jól el kell látni szénával, zabbal, a mi csak akkor szokott történni, mikor háborúhoz készülnek, mert máskor a takarmányt nem halmozák össze rakétákban, hanem az ezredparancsnokokra hagyják, hogy hétről hétre lássák el magukat, a hol az illető ezredek fektésznek. Az itteni F. ház által mintegy négy hónap előtt elvállalt az szállítást, kettőszertnyinál is többre emeltetett s a szállítóház gyors szállításra buzdítatják. Mindezek híteleseknek tekinthetők.

Oroszország. Szt-Pétervár, oct. 10. A „Rus. Invalide“ ismét egy fenyegető cikket tartalmaz, mely a korábbiakat még fölülmulja. Kikel a „Wien. Journal“ azon fejtegetése ellen, melylyel Goluchowski kinevezését kísérte, s a következőleg nyilatkozik: „Az osztrák kormány kiegyenlíthetné a különbségeket a lengyel és orosz nemzetségek között Gallicziában az által, hogy az oroszokat politikailag egyenjogositná; ez eredményt azonban nem érheti el, ha az orosz nemzetségi ellenségeinek kinevezése által a lengyelnek túlsúlyt biztosít. Harom évszázadon át igyekeztek a lengyelek a gallicziai oroszokat nemzeti jellegüktől megfosztani, megtagadván tőlük minden politikai jogot; mindazáltal az orosz elem fentartotta magát. Goluchowski gróf nem az az ember, ki évszázadok történetét meghazudtolhatja; a rendtelenségeket és igazságtalanságokat tartósakká fogja tenni. Ily viszonyok között egyenlenségek fordulhatnak elő a szomszédok között és általában veszélyek a nyugalomra nézve.”

A „Börzen Halle“-nak írják: „Az orosz kormány — mint tudva van — elhatározá a legutóbbi lengyel felkelés után a lengyel elem kiirtását az Auszriával határos baidani lengyel tartományokban,

a lengyelek deportálása, a lengyel birtokoknak elkobozása és oroszoknak erőszakos eladása által, a mihez az állami pénztár s egy sziveskedő banktársulat segítségével is járul, továbbá a lengyel nyelv használatának betiltása s a katolikusok orosz hitre áttérésének előmozdítása által, s most az egész lengyel királyságban azon van, hogy ugyanazt tegye, s az országot és népet Oroszországgal asszimilálja és abba szorosban bekebelezze. Ezen eljárás szembe-szűk ellentétben van a Lengyelországon megosztott másik két hatalom eljárásával. Innen könnyen kimagyarázható ezen elnyelési rendszer buzgó barátainak agyarkodása az osztrák kormány törekvései ellen, mely az osztrák állam nem német nemzetiségi, tehát a lengyel iránt is méltányos igyekszik lenni. Goluchowski Agenornak Gácsország helytartójának kinevezetése ellen az ó orosz lapok tehát annál hevesebben tüzeskednek, minthogy a lengyel elem iránti kedvezést a gácsországi és Bukovinai oroszok rövidségének tekintik. Gácsország orosz lakossága — mond a mai „Rrski Invalide“ — noha Oroszországtól van elszakítva, mégis mindenkor szentül teljesítette köteleit a Habsburg ház iránt s teljesíti még mai napság is, dacára a lengyel részről rágalomnak; semmi tény, semmi arra mutató alapos gyanút nem lehet felmutatni, hogy Oroszország részéről valaha az osztrák kormány ellen ellenségesen izgatott volna. Azonban hallgathatunk-e jelenleg egy olyan politikával szemben, mely által ezen szerencsétlen lakosság a lengyel elemnek feláldoztatik, a mely mi irányunkban épp oly ellenséges érzelmeket táplál, mint Auszria ellen; avagy nem kellene-e őket (az osztrák uralom alatti oroszokat) a részvét szavával megvigasztalnunk? Talán fontolóra veendik Bécsben ezen szavakat, és nem térnek messzebb el azon övénytől, melyet követni a megosztzkodott hatalmak érdeke kívánja. Legalább ez a mi ó oroszainknak és pánezlárváinknak a hite. A lengyeleknek pedig az tanácsoltatik, hogy ne hagyják magukat demonstrációkra felhasználni oly politika által, melyet, ha egyszer célját érte, ők fognának keservesen megbánni. Nyugtalanságuk továbbá az itteni politikusokat az Auszriának Poroszországgal iránti ellenséges törekvéseiről szóló hírek, s arra törekvése, hogy Olaszországot

szövetségesül megnyerhesse, mint szintén Franciaországnak annyira rejtélyessé vált politikája.

Ujabb. A mint a „Presse“ írja, a magyar országgyűlés összehívása megint elnapoltatott a cholera miatt. A „P. Napló“ e hírek nem akar hitelt adni.

— Páris, oct. 16. A „France“ írja: A császár, kinek egészségi állagota kitűnő, vasárnapig marad Biarritzban. — A „Moniteur“ jelenti: A szultán hadsége Djemil basa, ki e hó 12-én hagyta el Kandia szigetét, Konstantinápolyba oly tudósításokat hozott, melyek szerint a szigeten addig nem történt jelentékenyebb ütközet. A törökök megkezdtek a támadó fellépést s egy fontos hadállást foglaltak el Apokoronos előtt, mely a felkelés főközpontja. Ezt a törökök e hó 14-kén szándékoztak megtámadni. — A felkelők közt meghasonlás és szakadás állott be.

— Verona, oct. 16. Az olasz csapatok ide ma vonultak be.

— Bukarest, oct. 16. A fejedelem csütörtökön Konstantinápolyba utazik.

— Berlin, oct. 16. A „Kreuzzeitung“ jelenti, hogy az észak-német parlamenthez való választási törvény kihirdetése legközelebb várható.

A „Nordd. Allg. Ztg“ írja, hogy legközelebb három új hadtest fog alakítani a már bekebelezett területek és Schleswig Holstein hadjuttalékaiból.

Gabonaár Kolozsvárt oct. 18-kán 1866.

(Alsó a. mérő, középkár.)
Tisztabúza 3 frt 60 kr. Elegybúza 2 frt 61 kr. Rozs 2 frt 56 kr. Árpa 2 frt 10 kr. Zab 1 frt 40 kr. Törökbúza 2 frt 50 kr. Pityóka — frt 56 kr. Marhabús fontja belváros 12, külvárosban 10 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

October 18-án: 5%, Nemzeti kölcsön 100 frt. 66.35. 5%, Metalliques 100 frt 60.45. — Bank-részvény 716. — Hitelintézeti részvény 200 forint 148.80. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 130. —, Ezüst 129. —. Cs. kir. arany 6.17 1/2. 1860. kölcsön 78.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

Sz. 4666. 1866.

(349)

(3-3)

Árverési hirdetvény.

Néhai Gantner Károly örökösei tulajdonukhoz tartozó ingatlanokra Arad szab. kir. város törvényszékének 1866 évi július hó 14-kén 4666 sz. a. kelt végzésével osztály tekintetében elrendelt árverés az első határnapokon nem sikerült, annak fogantatása és pedig a

74000 frtra becsült fötéri 37 sz. a. házra nézve f év october 29-én a helyszínen;

6952 frtra becsült keresztutcai 19 sz. a. házra nézve f. é. october 30 án a helyszínen, és az

5290 frtra becsült aradi határban fekvő 36 lánáz szántó és kaszáló földekre nézve f. évi october 31-én az aradvárosi telekkönyvi hivatal helyiségében d. u. 3 órakor szükség esetére becsáron alól is meg fog történni.

Az árverési feltételek a telekkönyvi hivatalban alólírtottnál hivatalos órák alatt előlegesen is megtekinthetők.

Arad, 1866 october hó 4-kén.

KESNER FERENCZ, t. tanácsnok m. törvényszéki kiküldött.

NEM HIVATALOS.

(351)

(2-2)

Figyelemre méltó hirdetés.

Mostani helyzetem, de főképpen hanyatló egészségi állapotom miatt nem tehetem hogy több mint 30 éveken át szenvedélyem, nagy áldozattal és a lehetőség legnagyobbat pontossággal kezelt pomológiai foglalkozásomat nagyban tovább folytassam, ez okból áruba bocsátom nagy kertemben lévő mintegy 3000 darabra menő, a mi éghajlatunkkal megegyező, legnemesebb fajú körte, alma, szilva, cseresznye, meggy, ápricos és ősi barackokból meglevő szép és nagy gyűjteményemet, még pedig oly olcsó árban, a milyenben sem a bel- sem a külföld bár melyik réél kertészeti intézeteiből beszerezni nem lehet. Oltványaim kora 1 és 5 éves közötti, melyek valódiságáért kezeskedem. Ezenkívül még sokféle hasznos és jó kerti növények találhatók. Nem mellőzhetem ezuttal a nagyérdemű t. cz. eddigi pártfogóimnak a legforróbb köszönetemet nyilvánítani. Értekezni v. megrendeléseket tenni lehet a b. városban királyutczában 45 sz. Persián Márton urnál, a hol a catalogus letéve van, ugy szintén, a délutáni órákban, velem is, a kül-monostorutczában 134 számú házamnál. Kolozsvárt, oct. 1866.

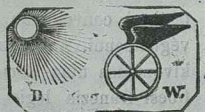
Brassay v. KRONSTÄDTER JÓZSEF.

(288)

20/10

(8-12)

Ditmár R. Bécsben.

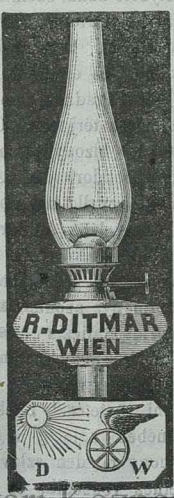
Europának legnagyobb Petroleum és Moderateur LÁMPA-RAKTÁRA.

Daczára a magas ágonak az árak nincsenek fölemelve.

A Moderateur és Petroleum lámpák nem csak tartósság és olcsóságuk, de rendkívül csinos formájuk által is kitűnnek.

Mindenféle lámpa üvegcsémék mérsekelt árakon kaphatók.

Pesti raktárom készítményeimet gyári áron adja szintén, csupán a vitelbér van reá számítva.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelytől, Dobray Nándornál S. Udvarhelytől, Barthos Domokosnál S. Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejevárt kapható:

KATEKHETIKA,

vagy

népszerű vallástaniítás.

Theologusok, buzgó lelkipásztorok és néptanítók számára írta Garda József, ker. erkölcsan és gyakorl. theol. r. tanára a nagyenyedi ref. tanodában.

Ára 80 kr.

A cigány- király, történeli regény.

Írta V. Sonsondu Terrail. Fordította Solymosy Pál. 4 kötet. Ára 3 frt.

ARAB-REGÉK,

az ezerégy éjszaka című arab regékből. Fordította Vörösmarthy Mihály. 2 kötet. Ára 4 frt.

A CHOLERA és ANNAK GYÓGYÍTÁSA

HIDEG VIZZEL.

Rausse elvei szerint és saját tapasztalata után írta Hahn Tivadar.

II-dik kiadás.

Némethöl: Vélis Simon, viz-orvos, orvos-sebész, szülész és szemész.

Ára 50 krajczár.

görög irodalom története

Írta Csányi Ferencz. Ára 1 frt.

Az 1735-diki zendülés története.

Történeli korrajz a XVIII. századból. Írta K. Papp Miklós.

Ára 1 frt 20 kr. Postán küldve 1 frt 30 kr.

!!Olcsó Bibliák!!

I. kiadás: Szent Biblia, azaz: Istennek ó és új testamentomában foglaltatott egész szent írás. Magyarította Károli Gáspár. Sadrét 592 lap, egész bőrkötésben. Ára csak 75 kr. Ugyanaz: finom bőrbőre aranyfémzettel 2 frt.

II. kiadás: nagy 8-adrét bőrkötésben 1 frt 30 kr. finom bőrbőre aranyfémzettel 2 frt 50 kr.

III. kiadás: ugyanaz féllipes kiadás 552 lap, bőrvászonba. Ára 2 frt. finom bőrbőre aranyfémzettel 3 frt

Újtestamentom.

Az egész újtestamentom és a Zsoltárok könyve. Zsebkidás vászon-kötésben. Csak 15 kr.

Ugyanaz: bőrkötésben aranyfémzettel 50 kr.

Csak újtestamentom vászonkötésbe 10 kr.

A bibliai-társulat által kiadott bibliák és újtestamentomok bár mely nyelven és kiadásban általam ugyanazon áráért megszerezhetők.

(352)

(1-1)

Haszonbéri hirdetés.

A kolozsvári határon hat egymásután következő évre kiadó: a tordaiút mellett a város végén egy 90 vékás, s a Kövespádon egy 70 vékás szántó, az Elővölgyben 6 rud szénafű.

A Kömálban egy és fél fertály szőlő eladó. — Értekezni lehet tanár Sárkány Ferenczcel.

Gróf Kornis Gáspár tibói birtok része u. m. 150 hold szántó, 100 hold kaszáló, malom és koreszmáltatási joggal 1867 Szentgyörgy napjától hat évre haszonbérbe adatik. Bérleti kívánók a feltételeket praefectus Szépfy Károlynál Szent-Benedeken — utolsó posta Déés — megudhatják.

A NAGY PIACZON

150 légszeszlánggal világított nagy bódében,

(337) NAGYSZERŰ (8-*)

PANORAMA

látható, mely a legérdekesebb tájak és városokat, nemkülönben a közel lefolyt schleswig-holsteini és legújabb olasz custozai és königgráci csatákat tartalmazza.

Számos látogatást kér

LIEBICH (J.)

Magyarhonból.

(324)

(8-12)

HEY VILMOS

Zongora-mester Bécsből, ajánlja egészén új saját készítményű zongoráit, a legújanyosabb áráért, elvállal mindenféle igazításokat és hangolást, helyben és vidéken is. Lakása: farkas-cza 82-ik szám, földszinten a jobb oldalon.

(343)

(4-12)

Landstrasse, Rasumowsky-gasse № 5. megrendelhetők.

Könyvnyomtatás munkák. Levélre való pecsétek és levél borítékok ellátva dombornyóval és pecséttel. Minták és árjegyzék ingyen.